

Uz Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 1999. godinu

Ott, Katarina; Bajo, Anto

Source / Izvornik: **Newsletter : povremeno glasilo Instituta za javne financije, 1999, 1, 1 - 10**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:242:812798>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-31**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

NEWSLETTER

Institut za javne financije, 10000 Zagreb, Katančićeva 5, Hrvatska

p.p. 320; tel: (385 1) 48 19 363; fax: 48 19 365; e-mail: ured@ijf.hr; www.ijf.hr

Broj 3, rujan 1999.

Katarina Ott*i Anto Bajo

Uz Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 1999. godinu

Ovaj je tekst potaknut Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 1999. godinu (NN 70/99). Cilj teksta nije preispitivanje opravdanosti odluka Vlade ili Sabora o rasporedu prihoda i rashoda proračuna (npr. treba li kupovati borbene zrakoplove ili ne, povisivati ili snižavati plaće u javnom sektoru i sl.), jer to pripada u političke odluke. Na biračima je da odaberu svoje predstavnike koji će donositi takve odluke u skladu sa željama birača. Mi ćemo pokušati utvrditi u kojim su uvjetima donesene izmjene i dopune proračuna, je li, kao što je najavljeno, zaista riječ o smanjenju proračuna, što se zapravo mijenja i koji su razlozi zabrinutosti. Krupne promjene u hrvatskom proračunu nemoguće je, naravno, očekivati bez krupnijih promjena u cjelokupnome političkom, društvenom i gospodarskom stanju zemlje. Stoga ćemo upozoriti na neke "tehničke" mjere kojima bi se i u postojećim političkim prilikama, primjenom postojećih propisa provođenje proračuna moglo učiniti transparentnijim i djelotvornijim.

U prvom dijelu teksta istaknut ćemo neke osnovne probleme koji se pojavljuju pri procjeni proračuna, u drugom ćemo analizirati proračun i njegove izmjene i dopune za 1999. godinu, u trećem izmjene i dopune proračuna za 1999. i ostvareni proračun 1998. godine, u četvrtom ponuditi zaključke, a u petom određene prijedloge.

1. Procjena proračuna

Proračun je instrument ekonomske politike kojim se može utjecati na razinu zaposlenosti i stabilnost cijena te potaknuti gospodarski rast. Veliku ulogu pri donošenju odluke o veličini proračuna imaju i procjene mogućih troškova i koristi koji se mogu pojaviti, a koje bi pritom trebalo razmatriti. Kriterij ne smije biti proporcionalno ili paušalno smanjenje svih izdataka u određenom postotku. Proračun ne smije biti instrument putem kojega će se licitirati velike brojke da bi se došlo na neku razinu, čija realnost i dalje može ostati upitnom.

Proračun se predlaže i donosi na temelju dobre procjene ključnih makroekonomskih, ali i proračunskih veličina. A da bi proračun mogao poslužiti kao instrument ekonomske politike, potrebno je utvrditi točno stanje javnih financija. Posebice su važne, osobito u uvjetima pada gospodarske aktivnosti, mjere koje se poduzimaju za jačanje fiskalne discipline. Proračun se mora temeljiti na transparentnim podacima o financijskim aktivnostima države koje treba osigurati usporedno s povećanjem fiskalne discipline proračunskih, ali i izvanproračunskih korisnika.

Pri donošenju proračuna, kao i pri izmjenama i dopunama proračuna, zanemarene su, nažalost,

Institut za javne financije bavi se ekonomskim istraživanjima i analizama vezanim uz razne vidove javnih financija poput proračuna, poreza, carina, i sl. Tom djelatnošću usmjeren je na razne ekonomske, pravne i institucionalne teme važne za zdrav dugoročni ekonomski razvoj Republike Hrvatske. Kako bi se javnosti omogućilo da bolje razumije određena pitanja, Institut za javne financije pokrenuo je Newsletter u kojem se povremeno objavljuju stručne i nezavisne analize ekonomskih pitanja. Stavovi izraženi u člancima objavljenim u Newsletteru izražavaju mišljenja autora koja ne moraju neminovno odražavati i mišljenje Instituta kao institucije. Potpuni tekst Newslettera na hrvatskom i na engleskom jeziku nalazi se i na Internet adresi: <http://www.ijf.hr/newsletter>

neke osnovne informacije bitne za procjenu stanja državnih financija.

6. Ni u proračunu (ni u Zakonu o proračunu, NN 92/4) nisu naznačena osnovna fiskalna pravila poput uravnoteženja prihoda i rashoda, ograničenja proračunskog deficita ili bruto odnosno neto obveza države u BDP-u i sl.
7. Nedostaje analiza mogućih učinaka proračunskog deficita na BDP, kretanje kamatnih stopa, deviznog tečaja, plaća djelatnika javnog sektora, broja korisnika programa socijalne skrbi, financijskog restrukturiranja (sanacije banaka i javnih poduzeća).
8. Nema informacija ni podataka o visini nenaplaćenih potraživanja i nenaplaćenih dugovanja prema dobavljačima.
9. Ni nakon ovih izmjena i dopuna nije jasno koliko je novca poreznih obveznika potrošeno i koliko će se još potrošiti za sanaciju banaka i javnih poduzeća.
10. Nije potpuno definiran ni utvrđen odnos proračuna i javnih poduzeća (koliki se postotak dobiti javnih poduzeća odvaja u proračun).
11. Nije poznato koliko je ukupno izdanih jamstava ni postoji li plan kojim bi se utvrdilo kakvom će se dinamikom vraćati ta jamstva. Jamstva mogu biti dodatni teret proračunskih izdataka te potencijalna prijetnja povećanju javnog duga koji se obično iskazuje u povećanju poreznog tereta.
12. Nisu objašnjene sve razlike kunskih i deviznih sredstava računa proračuna u poslovnim bankama (Zagrebačkoj, Privrednoj) niti su ta sredstva uključena na jedinstveni račun proračuna u HNB-u.
13. Nema planova za 2000. godinu, npr. hoće li se nastaviti povećavanje udjela države u BDP-u, koliki će biti ukupni deficit proračuna, kakva su očekivanja glede kretanja BDP-a, koji će se kapitalni projekti financirati i sl.
14. Nedostaje projekcija makroekonomskih pokazatelja i osnovnih fiskalnih veličina za neko dulje razdoblje.

2. Izmjene i dopune proračuna prema izvornom proračunu za 1999. godinu ¹

Izmjene i dopune proračuna tijekom proračunske godine nazivaju se rebalansom. Rebalans označava

izmjenu proračunskih iznosa, odnosno njihovo smanjenje ili povećanje s obzirom na izvorno planirani proračun koji se donosi krajem prethodne za tekuću proračunsku godinu. Do rebalansa proračuna obično dolazi zbog promjena u razini gospodarske aktivnosti, zbog smanjenja prihoda, odnosno povećanja rashoda, te zbog nerealnih procjena BDP-a. U posljednjih pet godina u Hrvatskoj je to treći rebalans proračuna (prethodni su bili 1995. i 1998. godine; v. grafikon). U obrazloženju rebalansa za 1999. godinu stoji da se prvi put rebalansom proračunske stavke smanjuju u odnosu prema izvorno planiranom proračunu.

Prihodi rebalansiranog proračuna (tabl. 1) za 1999. godinu planiraju se u iznosu 47,90 mlrd. kn. Tomu treba dodati planirane prihode računa financiranja u iznosu 5,09 mlrd. kn. Račun proračuna, zajedno s računom financiranja, iznosi, dakle, 53,00 mlrd. kn, koje se raspoređuju pojedinim proračunskim korisnicima. U prvom dijelu teksta analizirat ćemo razlike između plana i rebalansa proračuna za 1999. godinu.

2.1. Analiza prihoda

Rebalansom proračuna ukupni su proračunski prihodi (tabl. 1) smanjeni sa 49,04 na 47,90 mlrd. kn, odnosno 2,3%.

Porezni prihodi. U strukturi tekućih prihoda najveće su promjene doživjeli prihodi od poreza koji se smanjuju za 2,5 mlrd. kn, odnosno za 5,93%. Najveće je smanjenje PDV-a za 1,94 mlrd. kn. I prihodi od carina i poreza na dobit bit će 5% manji. Na istoj razini ostaju prihodi od poreza na dohodak, te ostali porezi, pristojbe i doprinosi. Promatrajući strukturu poreznih prihoda (tabl. 3), može se uočiti da se relativni odnosi poreza nisu znatnije promijenili. Glavninu i dalje čine potrošni porezi (PDV i trošarine) u iznosu 69,32% ukupnih poreznih prihoda.

Bitnije promjene nisu doživjeli ni *neporezni prihodi*, koji iznose 4,37% proračunskih prihoda (tabl. 1). Jedinu krupniju promjenu bilježe naknade za ceste, koje bi se rebalansom povećale 115%.

Najveći rast pokazuju *kapitalni prihodi*, koji čine 12,09% proračunski prihoda, odnosno povećavaju se za 1,38 mlrd. kn ili za 31,46%. Glavni su razlog povećanja te stavke očekivani

¹ Izvorni Državni proračun RH za 1999. godinu objavljen je u "Narodnim novinama" 167 od 31.12.1998, a Izmjene i dopune državnog proračuna RH za 1999. u "Narodnim novinama" 70 od 7.7.1999.

prihodi od privatizacije koji bi trebali iznositi 11,45% proračunskih prihoda. Riječ je o povećanju sa 4,1 na 5,5 mlrd. kuna, odnosno o rastu od 33,8%.

2.2. Analiza rashoda

Ukupni rashodi proračuna povećani su sa 49,04 na 49,33 mlrd. kn, odnosno za 0,58%. *Tekući izdaci* smanjeni su 2,66%, te čine 77,39% ukupnih proračunskih izdataka. U strukturi tekućih izdataka nema znatnijih promjena. Izdaci poslovanja smanjeni su za 1,87%, ali ipak čine čak 33,73% proračunskih izdataka. Najveća su stavka izdaci za zaposlene, koji su smanjeni samo 0,65%, te i dalje iznose visokih 29,57% proračunskih izdataka. Financijski i ostali izdaci smanjili su se 4,61%. Najveću stavku (2,37 mlrd. kn) i dalje čine financijski izdaci koji se odnose na otplate glavnice i kamata domaćega i inozemnog duga.

Kapitalni izdaci. Za razliku od tekućih izdataka koji su smanjeni, kapitalni su izdaci povećani za 25,03%, tj. s 8 na 10 mlrd. kn, te čine 20,37% proračunskih izdataka.

Veliko povećanje rezultat je izgradnje kapitalnih objekata (indeks 723), a čini 4,22% proračunskih izdataka. Primjetne razlike u kapitalnim stavkama posljedica su preusmjeravanja sredstava, ali i različitoga računovodstvenog praćenja pojedinih kapitalnih stavki. Posebnu pozornost zaslužuju kapitalni prijenosi izvanproračunskim korisnicima i u inozemstvo (indeks 314), koji su se povećali s 1,5 na 4,76 mlrd. kn, te čine 9,66% ukupnih izdataka. Najveći dio tih sredstava odlazi na pokriće deficita izvanproračunskih fondova te za isplatu štednih uloga građana prouzročenih stečajem ili sanacijom banaka.

2.3. Račun financiranja

Rebalans proračuna uvelike se temelji na zaduživanju u inozemstvu. Dokaz tome je povećanje stavke zaduživanja s 3,8 na 5,09 mlrd. kn. Otplate domaćega i inozemnog duga smanjene su s 3,83 na 3,6 mlrd. kn. Sredstva planirana zaduživanjem veća su od otplate te iznose 1,42 mlrd. kn. Tim iznosom (1,42 mlrd. kn) treba se nadoknaditi minus između prihoda i izdataka proračuna. Na kraju imamo uravnoteženi proračun s povećanjem inozemnog duga.

U računu financiranja povećana je stavka zaduživanja u inozemstvu, i to kod Svjetske banke 1,5 mlrd. kn, izdavanjem euroobveznica u vrijednosti 2,7 mlrd. kn, te zajmom za gradnju cesta (Bechtel) u iznosu 605 mil. kn.

2.4. Izdaci prema proračunskim korisnicima

Rebalansom proračuna povećani su ukupni izdaci. Podsjetimo da je plan proračuna za 1999. godinu, zajedno s računom financiranja, iznosio 52,88 mlrd. kn, da bi se rebalansom povećao na 53 mlrd. kn, koje su raspoređene na pojedine proračunske korisnike.

Najveći korisnik proračunskih sredstava (tabl. 2) i dalje je Ministarstvo financija s 10,95 mlrd. kn. Taj se iznos u najvećem dijelu odnosi na financijske izdatke. Najveća su stavka kamate na tuzemne i inozemne kredite (2,2 mlrd. kn), te otplate glavnica tuzemnoga i inozemnog duga (3,6 mlrd. kn).

Izdaci za Ministarstvo obrane iznose 5,79 mlrd. kn, odnosno smanjeni su oko 200 mil. kn, te čine 10,94% izdataka.

Zanimljivo je da je Ministarstvo gospodarstva povećalo svoj udio u proračunskim izdacima s 504 mil. na 2,6 mlrd. kn. Međutim, najveća je stavka otkup potraživanja i dionica iz portfelja Mirovinskog fonda u iznosu od 2,24 mlrd. kn. namijenjenih za pokriće izdataka mirovinskog i zdravstvenog osiguranja.

Raspored sredstava prema korisnicima pokazuje da se oko 35,6 mlrd. kn (ili 67% proračunskih sredstava) troši za opće javne usluge (vojsku, policiju, pravosuđe, prosvjetu itd.), korisnike koji imaju socijalnu komponentu, te za otplate glavnice i kamata.

Zanimljivo je da se oko 50 mlrd. kn raspoređuje na samo 14 najvećih korisnika proračunskih sredstava, a da se manje od 3 mlrd. kn usmjerava na ostalih 28 odnosno 30 korisnika (tijekom godine Ministarstvo privatizacije uključeno je u Ministarstvo gospodarstva, a Ministarstvo povratka i useljništva u Ministarstvo obnove).

3. Rebalans proračuna 1999. prema ostvarenju proračuna 1998. godine

U ovom dijelu teksta analizirat ćemo razlike između rebalansiranog proračuna za 1999. i proračuna ostvarenog 1998. godine.

3.1. Analiza prihoda

Porezni prihodi. Većina stavki rebalansiranih proračunskih prihoda za 1999. godinu ostala je

približno na razini ostvarenja proračuna iz 1998. godine. Tako su tekući prihodi, na primjer, na razini ostvarenja iz 1998. godine (42 mlrd. kn). Među tekućim prihodima najbitniji su porezi. Porezni prihodi čine 83,5% proračunskih prihoda i u relativnom su odnosu smanjili svoj udio u proračunu. Međutim, u apsolutnim iznosima porezni su se prihodi povećali za oko 100 mil. kn i iznose 40 mlrd. kn.

U strukturi poreznih prihoda (tabl. 3) i dalje su u vrhu prihodi od PDV-a (20,8 mlrd. kn), koji iznose 52,15% poreznih prihoda. Kada PDV-u dodamo

3.2. Prihodi u BDP-u

Nužno je spomenuti odnos poreznih prihoda i BDP-a. U obrazloženju rebalansa proračuna kaže se da "rebalans proračuna polazi od pretpostavke da će u 1999. godini izostati realni rast gospodarstva - 0% stopa rasta u uvjetima zaduživanja i stabilnosti cijena". Pitanje je u kojem će se opsegu prikupiti predviđeni iznosi ako BDP bude na još nižoj razini. Pogledajmo podatke o BDP-u i poreznim prihodima u razdoblju 1995 -1999. godine.

Porezni prihodi u postocima BDP-a (u tisućama kn)

	1995.	1996.	1997.	1998.	Procjena 1999.	Procjena 1999.
BDP	98.382.000	107.980.600	124.881.000	138.392.000	140.393.800	135.625.000*
Porezni prihodi	26.505.353	28.530.426	31.338.172	39.899.694	40.002.692	40.002.692
Porezni prihodi u% BDP-a	26,94%	26,42%	25,09%	28,83%	28,49%	29,49%

*BDP za 1999. procjena MMF-a

Izvor: BDP 1995-1998. Državni zavod za statistiku, BDP za 1999. te porezni prihodi Ministarstvo financija

prihode od trošarina i poreza na promet, ti neizravni porezi čine oko 70% poreznih prihoda, kao i 1998. godine.

Neporezni prihodi (tabl. 1) rebalansom su planirani u iznosu od 2,09 mlrd. kn te čine 4,37% proračunskih prihoda. Osobito je zanimljivo povećanje neporeznih prihoda koji se odnose na prihode od financijskih i nefinancijskih javnih poduzeća. Uglavnom su to prihodi ostvareni na temelju dobiti od poslovanja javnih poduzeća u iznosu od 1,07 mlrd. kn koji se prenose u proračun. Ta stavka čini 2,23% proračunskih prihoda, a povećala je udio u proračunu za 63%.

Prvi put su u proračunu *kapitalni prihodi* veći od neporeznih prihoda. Kapitalni prihodi čine čak 12,09% proračunskih prihoda, odnosno rastu čak 186%. Optimizam se temelji na očekivanim prihodima od privatizacije javnih poduzeća u iznosu od 5,48 mlrd. kn. Nejasno je što će se ponuditi na prodaju osim Hrvatskih telekomunikacija. Očekuje se da će se preko Ministarstva gospodarstva (u koje se uklopilo Ministarstvo privatizacije) pokušati prikupiti dodatna sredstva privatizacijom nekih javnih poduzeća i banaka iz portfelja Mirovinskog fonda u iznosu od 2,2 mlrd. kn. Taj će se iznos vjerojatno iskoristiti za pokriće deficita Mirovinskog fonda. Ako, međutim, izostanu optimistični učinci privatizacije, lako bi se moglo dogoditi da do kraja godine doživimo još jedan rebalans proračuna.

Udio poreznih prihoda u BDP-u povećava se s 26,9% 1995. na 28,8% 1998. godine. Podsjetimo da je u 1998. godini zabilježen najveći rast BDP-a u promatranom razdoblju. Očigledno je da su porezni prihodi u BDP-u dosegli maksimum. Da bi se nastavio povećavati udio poreza u ukupnim prihodima trebala bi se povećavati gospodarska aktivnost (te razina zaposlenosti) u kojoj bi privatni kapital bio osnovni pokretač. To se ne može ostvariti uz proračun koji je glavni izvor likvidnosti/nelikvidnosti hrvatskoga gospodarstva, usmjeren na rješavanje deficita izvanproračunskih fondova i javnih poduzeća te na saniranje ne samo državnih nego i privatnih banaka.

U uvjetima smanjivanja BDP-a teret financiranja izdataka još bi se više mogao prenijeti na porezne obveznike. Podsjetimo da je Ministarstvo financija u obrazloženju proračuna krenulo od pretpostavke nulte stope gospodarskog rasta u 1999. godini. Svakako bi trebalo s krajnjom ozbiljnošću prihvatiti i procjene MMF-a (napomene uz World Economic Outlook) u kojima se naglašava da se u Hrvatskoj 1999. očekuje pad stope gospodarske aktivnosti od 2,0%. To bi značilo BDP na razini nižoj od one kojom se kalkuliralo pri donošenju rebalansa proračuna. A da je situacija ozbiljna, potvrđuje i Ministarstvo financija u mjesečnom statističkom prikazu za kolovoz, u kojemu navodi da je fizički obujam

proizvodnje u prvih šest mjeseci 1,9% manji nego u istom razdoblju prošle godine.

3.3. Analiza rashoda

Tekući izdaci. Ukupni rashodi proračuna (tabl. 1) iznose 49,3 mlrd. kn i veći su od ostvarenja proračuna iz 1998. godine za 15,94%. Najveći udio u tekućim izdacima čine izdaci za zaposlene (plaće, naknade za zaposlene itd.), koji su veći za 3,3 mlrd. kn, odnosno za 12%.

Financijski i ostali izdaci smanjeni su za 1,95 mlrd. kn (indeks 74,48), ali i dalje čine 11,54% proračunskih izdataka. Najznatniji dio financijskih izdataka odnosi se na otplate kamata, i to na inozemne kredite 1,22 mlrd. kn, te na tuzemne kredite 984 mil. kn.

Smanjuje se udio tekućeg prijenosa proračunu i proračunskim korisnicima. Zapravo je riječ o različitom računovodstvenom praćenju te stavke u planovima i izvršenju proračuna. Stoga je bitno pogledati i prijenose i potpore izvanproračunskim korisnicima i u inozemstvu. Najveće su stavke prijenosi kućanstvima i nefinancijskim organizacijama. Uglavnom je riječ o prijenosu za socijalnu skrb u iznosu od 3,3 mlrd. kn ili 6,75% proračunskih izdataka. U najvećem dijelu izvanproračunski se fondovi financiraju iz proračuna, što dokazuje i povećanje transfera tim fondovima u visini 6,3 mlrd. kn, odnosno 12,82% proračunskih izdataka. Za poljoprivredu je izdvojeno 1,08 mlrd. kn, odnosno 2,19% proračunskih izdataka.

Pozornost svakako zaslužuju i povećani ostali tekući prijenosi u iznosu 2,07 mlrd. kn (4,2% izdataka). Taj se iznos troši za isplatu plaća, pokriće deficita te restrukturiranje Hrvatskih željeznica.

Za tekuće se izdatke ukratko može reći da su usmjereni na isplate plaća, otplatu duga te "krpanje" deficita izvanproračunskih fondova i javnih poduzeća.

Kapitalni izdaci čine 20,37% proračunskih izdataka i povećali su se 54%. U strukturi kapitalnih izdataka ističu se izdaci za građevne objekte u državnom vlasništvu (955 mil. kn, što je smanjenje od 26%) za uredski namještaj i opremu u državnom vlasništvu (224 mil. kn, odnosno 14% više). Premda je riječ o relativnom padu udjela u ukupnim proračunskim izdacima, izgradnja kapitalnih objekata povećala se s 1,9 na 2,08 mlrd. kn.

Kapitalni prijenosi proračunu i proračunskim korisnicima iznose 1,2 mlrd. kn, a odnose se na zdravstvo, sveučilište te javni red i sigurnost. Kapitalni prijenos izvanproračunskim korisnicima i u

inozemstvo iznosi 4,76 mlrd. kn. Najveći dio, odnosno 2,5 mlrd. kn, odnosi se na Mirovinski fond, zdravstvo, doplatu za djecu i zapošljavanje, a čak 1,79 mlrd. kn na isplatu štednih uloga. Nejasno je za što se upotrebljavaju "ostali kapitalni prijenosi" u iznosu od 725 mil. kn.

3.4. Račun financiranja

Glavna razlika računa financiranja u 1998. i 1999. godini odnosi se na razinu zaduživanja i otplate. U 1998. godini otplate su iznosile 4,29 mlrd. kn, a zaduživanje (uglavnom u inozemstvu) 2,8 mlrd. kn. Razlika od 1,49 mlrd. kn financirana je zahvaljujući povećanom priljevu sredstava od uvođenja PDV-a. Posjetimo da je taj "višak" (koji se utrošio za povećanje plaća u državnim službama, te za pokriće deficita izvanproračunskih fondova) zbog kojega danas i imamo rebalans proračuna u 1998. godini iznosio 7 mlrd. kn. Rebalansom proračuna u 1999. godini račun financiranja je u dijelu koji se odnosi na zaduživanje povećan 81% u odnosu prema 1998. Zaduhivanje od 5,09 mlrd. kn veće je od otplate (3,66 mlrd. kn) za 1,42 mlrd. kn. Ta razlika će se iskoristiti za pokrivanje minusa između prihoda i rashoda proračuna. Proračun je uravnotežen i u 1998. i 1999. godini, s tim da je proračun u 1998. pokazivao suficit (prihodi su bili veći od rashoda). Proračun u 1999. godini u deficitu je od 1,4 mlrd. kn koji bi se trebao namaknuti zaduživanjem kod inozemnih financijskih institucija.

3.5. Rashodi u BDP-u

Za razliku od poreznih prihoda za koje se može reći da su u blagom padu i smanjuju svoj udio u BDP-u, udio proračunskih izdataka u BDP-u se povećava. Proračunski su rashodi od 30,41% u 1995. narasli na 33,84% BDP-a u 1998. godini. Posebice je zanimljiva činjenica da će usprkos nultoj stopi rasta BDP-a u 1999. proračunski rashodi povećati svoj udio u BDP-u za 1,2%, odnosno do razine od 35% BDP-a. To je u posljednjih pet godina najveći zabilježeni udio proračunskih izdataka u BDP-u. Uz pretpostavku pada BDP-a od 2% (na razinu od 135,6 mlrd. kn) i neizmijenjene visine izdataka, udio proračunskih izdataka mogao bi se povećati za 1,2% odnosno činiti 36,24% BDP-a.

Proračunski rashodi u postocima BDP-a (u tisućama kn)

	1995.	1996.	1997.	1998.	Plan 1999.	Procjena 1999.
Bruto domaći proizvod	98.382.000	107.980.600	124.881.000	138.392.00	140.393.800*	135.625.000**
Ukupni rashodi	29.917.614	34.104.088	38.196.971	46.836.433	49.000.000	49.000.000
Rashodi u postocima BDP-a	30,41%	31,58%	30,59%	33,84%	35%	36,24%

* BDP za 1999; procjena Ministarstva financija.

** BDP za 1999; procjena Međunarodnog monetarnog fonda.

Izvor: BDP 1995-1999., Državni zavod za statistiku, Proračunski rashodi 1995-1999., Ministarstvo financija RH.

4. Zaključci

Rebalans proračuna donesen je u vrijeme pada gospodarske djelatnosti koji se odražava i u smanjenju BDP-a. Sad se već sa sigurnošću može tvrditi da neće biti rasta BDP-a, odnosno da se očekuje pad koji može iznositi čak i 2%. U takvim uvjetima može se očekivati i povećanje stope nezaposlenosti koja zasad iznosi 19%.

Proračunski su prihodi rebalansom smanjeni na 47,90 mlrd. kn. Rashodi proračuna, međutim, planirani su u iznosu od 49,33 mlrd. kn. Kada se uzme u obzir račun financiranja, te kad se sredstva rasporede na korisnike, riječ je o proračunu u iznosu od 53 mlrd. kn. Znači, riječ je o povećanju proračuna s 52,8 na 53 mlrd. kn.

Očekuje se da će proračunski izdaci iznositi čak 35% BDP-a. To je dosada najveći udio. Ako dođe do većeg smanjenja BDP-a, taj bi udio mogao biti i veći, odnosno iznositi 36,2%.

Svjesni teškoga gospodarskog okruženja, predlagatelji proračuna nisu se izravno izjasnili o visini zaduživanja u inozemstvu. Dakle, ostala je otvorena mogućnost daljnjeg zaduživanja u inozemstvu za rješavanje nagomilanih problema izvanproračunskih fondova. Naime, velik dio proračunskih sredstava usmjeren je na pokrivanje deficita izvanproračunskih fondova, ponajprije mirovinskoga i zdravstvenoga. Tomu svakako treba dodati i isplate štednih uloga građanima (preko Agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka) te saniranje javnih poduzeća. Budući da nedostaje sredstava za pokriće tih izdataka, kao glavni izvor očekuju se prihodi od privatizacije. Dosada, međutim, nije još jasno koja će se to javna poduzeća (osim Hrvatskih telekomunikacija) i banke prodavati, te uz koje uvjete. Upitna je i namjena za koju će se koristiti prihodi od privatizacije. Nije jasno koliki će se iznos prihoda iskoristiti za tekuće, a koliki za kapitalne izdatke. S obzirom na teško gospodarsko stanje, očekuje se trošenje prihoda od privatizacije na tekuće

izdatke, odnosno za isplate plaća radnicima u javnim službama, otplate inozemnih kredita te financiranje deficita izvanproračunskih fondova. Povećane potrebe za financiranjem takvih izdataka natjerala su Vladu i Ministarstvo financija da povećaju udio Hrvatskih telekomunikacija koji će se prodati inozemnom investitoru s 25 na 35%.

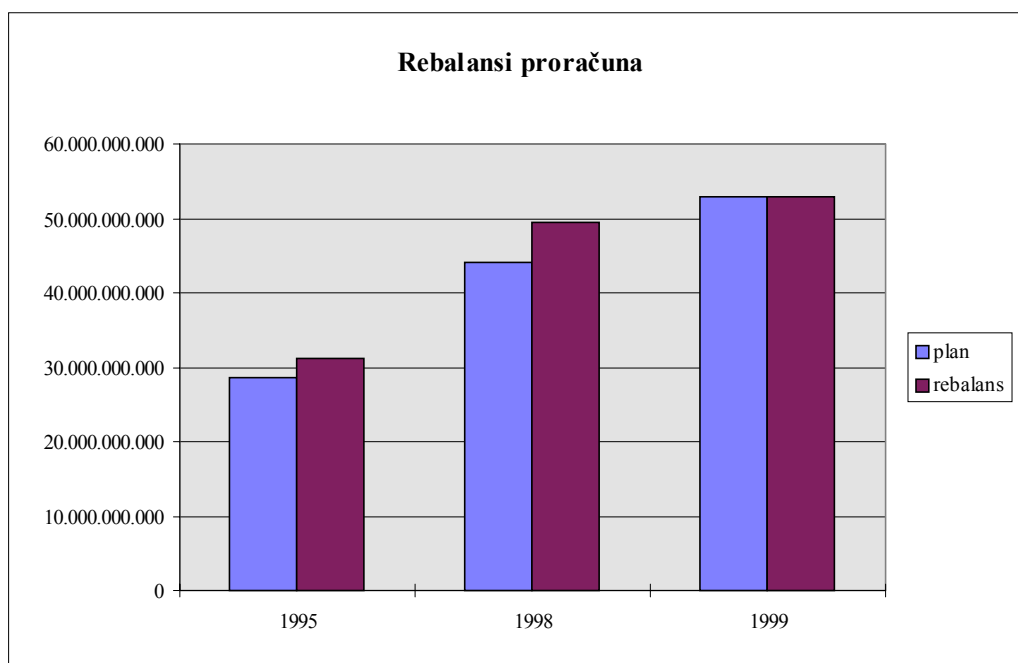
Osobito zabrinjava to što se osim financiranja kroz proračun, znatniji iznosi odobravaju parafiskalnim instrumentima - jamstvima. Poduzeća dobivaju jamstva Vlade za zaduživanje u inozemstvu, uglavnom za kreditiranje izvoznih poslova. Problem je to što je takvih jamstava sve više te što se s povećanjem njihova broja i iznosa na koje glase smanjuje mogućnost pravodobnoga iskupa. To bi u određenom trenutku moglo postati opasnom prijetnjom povećanju javnog duga. Drugi je problem što se sve veći broj tih jamstava usmjerava na isplate plaća radnicima.

Povećano zaduživanje u inozemstvu vjerojatno se povezuje s očekivanjem da će učinci od privatizacije javnih poduzeća nadoknaditi razliku koja se očekuje uzimanjem inozemnih zajmova. Ako se to ne ostvari, i ovaj bi proračun vrlo lako mogao biti izraz želja, ali ne i mogućnosti.

5. Prijedlozi

Na kraju predlažemo mjere koje bi mogle pridonijeti osnaživanju proračunskog procesa, te uz jasnu podjelu uloga i odgovornosti osigurati transparentniji sustav državnih financija. Na taj bi se način uvelike olakšao posao Vlade u provedbi mjera fiskalne politike i uloga Sabora u praćenju te politike. Stvaranje transparentnijega i otvorenijega sustava koji bi se lakše mogao kontrolirati i nadzirati pomoglo bi izgradnji učinkovitijega obrambenog mehanizma protiv zlouporaba i korupcije. Kon-kretne su mjere sljedeće:

6. Proračunska sredstva korisnicima odobravati isključivo na temelju prikaza programa s detaljnom razradom namjena za koju će se sredstva utrošiti te s iskazanim učinkom sredstava, očekivanim stopama povrata itd.
7. Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o proračunu, posebice u dijelu koji se odnosi na planiranje proračuna, kao i odredbe Pravilnika o proračunskom nadzoru i unutarnjem nadzoru (NN 92/96).
8. Ponovno aktivirati Odluku o postupcima za ustroj i provedbu projekta sustava državne riznice (NN 26/96), koja razumijeva i imenovanje Nadzornog povjerenstva za provedbu sustava državne riznice. Također treba provesti Uredbu o sastavu glavne knjige riznice te načina vođenja jedinstvenog računa riznice (NN 97/95).
9. Uskladiti računovodstveno praćenje proračuna, odnosno uskladiti planove proračuna po svim pozicijama s izvršenjem proračuna. U suprotnome je vrlo teško ustanoviti koliki su kapitalni transferi izvanproračunskim korisnicima i u inozemstvo, odnosno prijenosi proračunima i proračunskim korisnicima.
10. Česti rebalansi proračuna upućuju na to da je potrebno poboljšati radnje i postupke u planiranju proračuna s posebnim naglaskom na realniju procjenu ključnih proračunskih pokazatelja (prihoda i rashoda) koje treba uskladiti s promjenama BDP-a.
11. Napraviti procjenu i analizu potencijalnih rizika (sanacije banaka i javnih poduzeća) na ostvarenje proračuna.
12. Uspostaviti analizu i kontrolu javnog duga, zaduživanja i izdanih jamstava, kao i što brže donijeti zakon o javnom dugu.
13. Ustanoviti koliko se sredstava po osnovi zaduživanja troši za izgradnju kapitalnih projekata, a koliko za tekuće izdatke. Radi povećanja fiskalne discipline, svakako bi u proračunu trebalo navesti fiskalna pravila prema kojima bi se ograničilo zaduživanje države u postotku BDP-a, pa čak i propisati da sredstva od inozemnog zaduživanja služe samo za financiranje kapitalnih izdataka.
14. Objasniti sve razlike kunskih i deviznih računa proračuna (ali i izvanproračunskih fondova) u poslovnim bankama te ih uključiti na jedinstveni račun proračuna u HNB-u. Osigurati da se sva plaćanja vode i registriraju na jedinstvenom računu proračuna u HNB-u.
15. Prihvaćati ocjene Državnog ureda za reviziju i promptno reagirati u skladu s uputama tog ureda.

Tablica 1.

PRIHODI PRORAČUNA

	1998.		1999.		1999.		Indeksi	
	Ostvarenje (kn)	%	Plan (kn)	%	Rebalans (kn)	%	R '99/'98	P'99
UKUPNI PRIHODI (I+II)	44.043.313.204	100,00	49.047.850.000	100,00	47.908.567.466	100,00	108,78	97,68
I. Tekući prihodi (A + B)	42.019.401.091	95,40	44.642.150.000	91,02	42.117.050.000	87,91	100,23	94,34
A. Prihodi od poreza:	39.899.693.641	90,59	42.547.792.400	86,75	40.022.692.400	83,54	100,31	94,07
a) Porez i prizrez na dohodak	4.914.825.345	11,16	4.603.535.000	9,39	4.603.535.000	9,61	93,67	100,00
b) Porez na dobit	2.461.148.873	5,59	2.936.380.000	5,99	2.768.833.000	5,78	112,50	94,29
c) Porez na promet nekretnina	270.924.769	0,62	349.715.000	0,71	260.060.000	0,54	95,99	74,36
d) PDV, posebni porezi i porez na promet i potrošnju:	27.968.251.390	63,50	29.791.316.700	60,74	27.742.070.700	57,91	99,19	93,12
1. Porez na dodanu vrijednost	20.228.226.337	45,93	22.521.719.671	45,92	20.871.004.671	43,56	103,18	92,67
2. Posebni porezi (trošarine)	5.767.980.481	13,10	6.619.597.029	13,50	6.573.628.029	13,72	113,97	99,31
3. Porez na promet	1.972.044.571	4,48	650.000.000	1,33	297.438.000	0,62	15,08	45,76
d) Carine i carinske pristojbe	4.256.328.996	9,66	4.333.565.000	8,84	4.114.913.000	8,59	96,68	94,95
e) Ostali porezi, pristojbe i doprinosi	28.214.265	0,06	533.280.700	1,09	533.280.700	1,11	1.890,11	100,00
B. Neporezni prihodi:	2.119.707.450	4,81	2.094.357.600	4,27	2.094.357.600	4,37	98,80	100,00
a) Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine	855.958.063	1,94	1.325.866.000	2,70	1.325.866.000	2,77	154,90	100,00
1. Naknade za koncesije		0,00	232.512.000	0,47	232.512.000	0,49		100,00
2. Prihodi od nefinanc. i financ.javn.institucija	654.706.595	1,49	1.070.000.000	2,18	1.070.000.000	2,23	163,43	100,00
3. Prihodi od kamata i tečajnih razlika	2.160.605	0,00	2.420.000	0,00	2.420.000	0,01	112,01	100,00
4. Ostali prihodi od poduzetn. aktivnosti i imovine	199.090.861	0,45	20.934.000	0,04	20.934.000	0,04	10,51	100,00
b) Upravne pristojbe, negospodar. i popratna trgovina	532.697.188	1,21	119.237.600	0,24	119.237.600	0,25	22,38	100,00
c) Prihodi po posebnim propisima (novčane kazne)	308.146.676	0,70	642.604.000	1,31	391.270.000	0,82	126,98	60,89
d) Ostali prihodi	422.905.520	0,96	391.270.000	0,80	251.334.000	0,52	59,43	64,24
2. Prihodi državne uprave	155.994.198	0,35	190.618.000	0,39	120.618.000	0,25	77,32	63,28
3. Naknade za ceste	271.762.433	0,62	60.716.000	0,12	130.716.000	0,27	48,10	215,29
e) Ostali prihodi	35.148.888	0,08		0,00		0,00	-	
f) Prihodi od vlastite djelatnosti (uplaćeni u proračun)			6.650.000	0,01	6.650.000	0,01		100,00
II. Kapitalni prihodi:	2.023.912.112	4,60	4.405.700.000	8,98	5.791.517.466	12,09	286,15	131,46
a) Prihodi od prodaje imovine	591.546.194	1,34	200.000	0,00	200.000	0,00	0,03	100,00
1. Prihodi od prodaje građev. objekata u drž. vlasništvu	591.337.692	1,34	300.500.000	0,61	300.500.000	0,63	50,82	100,00
2. Ostali prihodi od prodaje imovine	208.501	0,00	5.000.000	0,01	5.000.000	0,01	2.398,07	100,00
b) Prihodi od privatizacije/prodaje udjela u poduzeću	1.432.365.918	3,25	4.100.000.000	8,36	5.485.817.466	11,45	382,99	133,80

RASHODI PRORAČUNA

	1998.		1999.		1999.		Indeksi	
	Ostvarenje (kn)	%	Plan (kn)	%	Rebalans (kn)	%	R'99/'98	P'99
UKUPNI RASHODI	42.551.916.354	100,00	49.047.850.000	100,00	49.334.031.813	100,00	115,94	100,58
a) Izdaci poslovanja	34.881.059.868	81,97	39.220.268.398	79,96	38.177.553.711	77,39	109,45	97,34
1. Izdaci za zaposlene	13.030.296.368	30,62	14.685.627.476	29,94	14.589.929.739	29,57	111,97	99,35
2. Izdaci za materijal, energiju, komunalne i ost. usluge	1.200.961.683	2,82	1.555.941.592	3,17	1.376.335.669	2,79	114,60	88,46
3. Izdaci za tekuće održavanje	581.977.417	1,37	706.313.947	1,44	665.600.616	1,35	114,37	94,24
4. Izdaci za mat. i usl. za obavljanje vl.proizv. i usl.djel.		0,00	8.800.000	0,02	7.920.000	0,02		90,00
b) Financijski i ostali vanjski izdaci	7.644.517.290	17,97	5.968.979.527	12,17	5.693.732.001	11,54	74,48	95,39
1. Izdaci u poljoprivredi i šumarstvu	17.889.655	0,04	40.835.148	0,08	38.794.944	0,08	216,86	95,00
2. Izdaci za školstvo	47.173.045	0,11	62.899.051	0,13	59.372.267	0,12	125,86	94,39
3. Izdaci za geodetski prostorni sustav			29.507.000	0,06	26.432.800	0,05		89,58
4. Izdaci za očuvanje prirode i okoliša	16.580.089	0,04	25.001.682	0,05	22.049.709	0,04	132,99	88,19
5. Financijski izdaci	2.064.233.503	4,85	2.369.847.928	4,83	2.370.451.290	4,80	114,83	100,03
6. Izdaci za statistička istraživanja	9.317.774	0,02	15.720.859	0,03	10.242.100	0,02	109,92	65,15
7. Izdaci za zdravstvo	4.470.112	0,01	14.769.593	0,03	12.867.164	0,03	287,85	87,12
8. Izdaci za obranu	3.838.530.810	9,02	2.534.083.363	5,17	2.315.104.063	4,69	60,31	91,36
9. Izdaci za javni red i sigurnost	572.426.949	1,35	251.000.000	0,51	243.454.000	0,49	42,53	96,99
10. Izdaci vezani za sigurnost kopn., pomor. i zrač. prometa	5.016.989	0,02	6.800.000	0,01	6.120.000	0,01	121,99	90,00
11. Ostali nespomenuti izdaci	1.068.878.362	2,51	618.514.903	1,26	588.843.664	1,19	55,09	95,20

Nastavak Tablice I.	1998.		1999.		1999.		Indeksi	
	Ostvarenje (kn)	%	Plan (kn)	%	Rebalans (kn)	%	R 1999	R'99/
c' Tekući prijenos proračunu i prorač. korisnicima	6.624.125.190	15,57	1.805.351.026	3,68	1.690.589.532	3,43	25,52	93,64
1. Tek. prij. sredstava državnim institucijama	6.091.520.187	14,32	1.306.914.748	2,66	1.207.305.704	2,45	19,82	92,38
2. Tek. prij. između pojedinih državnih razina	530.025.003	1,25	160.500.000	0,33	446.911.278	0,91	84,32	278,45
3. Tek. prij. između korisnika drž. pror. unutar nadlež. min.			7.930.000	0,02	7.261.550	0,01		91,57
4. Tek. prij. na istoj drž. razini između ministarst/razdjela	2.580.000	0,01	3.220.000	0,01	5.716.000	0,01	221,55	177,52
5. Ostali tekući prijenosi sredstava pror. korisnicima			21.550.000	0,04	23.395.000	0,05		108,56
d Tekući prij. i potpore izvanpror. korisnicima i u inozemstvu	2.521.050.540	5,92	11.287.855.382	23,01	11.001.762.640	22,30	436,40	97,47
1. Tek. prij. sredstava građanima, kućanstvima i nefinan.o	2.493.400.154	5,86	3.340.351.670	6,81	3.329.380.259	6,75	133,53	99,67
2. Prijenos sredstava neprofitnim organizacijama			714.127.579	1,46	684.205.831	1,39		95,81
3. Tek. prij. sred. fin. institucijama i monet. vlastima	727.735	0,00	1.130.900	0,00	1.017.810	0,00	139,86	90,00
4. Tek. prij. izvanpror. fondovima			6.492.937.297	13,24	6.323.637.297	12,82		97,39
5. Tek. prij. sredstava u inozemstvo	26.922.651	0,06	721.717.936	1,47	649.331.443	1,32	2411,84	89,97
6. Ostale potpore i prijenosi sredstava izvanpror. korisnicima			17.590.000	0,04	14.190.000	0,03		80,67
e) Subvencije	1.044.812.256	2,46	1.085.590.000	2,21	1.080.510.000	2,19	103,42	99,53
f) Ostali tekući prijenosi	2.233.319.121	5,25	2.115.809.448	4,31	2.071.173.514	4,20	92,74	97,89
II. Kapitalni izdaci	6.511.984.900	15,30	8.037.585.886	16,39	10.049.735.075	20,37	154,33	125,03
Izdaci za nabavu, izgradnju i investic.održavanje								
Održavanje kapitalnih sredstava - ukupno	4.053.591.476	9,53	4.712.560.534	9,61	4.076.819.469	8,26	100,57	86,51
1. Zemljište i šume u državnom vlasništvu	126.229.895	0,30	315.120.000	0,64	231.050.000	0,47	183,04	73,32
2. Građevni objekti u državnom vlasništvu	1.283.925.968	3,02	1.106.501.620	2,26	955.294.370	1,94	74,40	86,33
3. Uredski namještaj i oprema u drž. vlasništvu	195.746.478	0,46	270.732.243	0,55	224.296.512	0,45	114,59	82,85
4. Prijevozna sred. u drž. vlasništvu	18.986.935	0,04	19.254.000	0,04	13.864.000	0,03	73,02	72,01
5. Tvornička postrojenja, strojevi i oprema u drž. vlasništvu	15.000.000	0,04	7.000.000	0,01	5.215.000	0,01	34,77	74,50
6. Ostala materijalna imovina	47.403.899	0,11	23.123.000	0,05	16.489.162	0,03	34,78	71,31
7. Nematerijalna imovina	161.511.400	0,38	202.816.030	0,41	170.779.247	0,35	105,74	84,20
8. Nabavka zaliha	1.967.102	0,00	3.267.000	0,01	2.036.377	0,00	103,52	62,33
9. Izgradnja kapitalnih objekata	1.949.125.618	4,58	287.392.707	0,59	2.080.521.144	4,22	106,74	723,93
10. Investicijsko održavanje	253.694.177	0,60	477.353.934	0,97	377.273.657	0,76	148,71	79,03
Kapitalni prijenosi proračunima i pror.korisnicima	2.458.393.424	5,78	1.811.514.423	3,69	1.207.093.973	2,45	49,10	66,63
Kapitalni prijenosi izvanpror.korisnicima u inoz.			1.513.510.929	3,09	4.765.821.633	9,66		314,89
III. Dani državni zajmovi i udio u glavnici	1.876.222.143	4,41	2.039.995.716	4,16	1.356.743.027	2,75	72,31	66,51
IV. Otplata (povrat državnih zajmova)	-28.350.557	-0,07	-250.000.000	-0,51	-250.000.000	-0,51	881,82	100,00
RAČUN FINANCIRANJA								
Državni dug (zaduživanje umanjeno za otplate)	-1.491.396.850				1.425.464.347			
I. Zaduzivanje	2.803.139.752	100,00	3.831.017.329		5.094.886.796		181,76	132,99
1. Tuzemni državni dug (od monetar.vlasti,HNB)-promjena u	112.392.322	4,01					0,00	
2. Inozemni državni dug	2.690.747.430	95,99			5.094.886.796		189,35	
II. Otplate	4.294.536.603	100,00	3.831.017.329	100,00	3.669.422.449	100,00	85,44	95,78
1. Tuzemni državni dug	2.266.777.818	54,10	2.325.661.329	60,71	2.396.011.397	60,71	105,7	103,02
2. Inozemni državni dug	2.027.758.784	45,90	1.505.356.000	39,29	1.273.411.052	39,29	62,8	84,59

Legenda: R - rebalans, P - plan

Izvor: Državni proračun RH za 1999 Narodne Novine br.167/98, Izmjene i dopune državnog proračuna RH za 1998 i 1999., N.N br. 90/98,70/99., Izvršenje proračuna Ministarstvo financija 1998.

Tablica 2.

PRORAČUNSKI RASHODI 1999 - PLAN I REBALANS

	Plan 1999.	%	Kumulativni iznosi	Kumul. %	Rebalans 1999.	%	Kumulativni iznosi	Kumul. %
1. Ministarstvo financija	10.640.315.418	20,12	10.640.315.418	20,12	10.957.201.568	20,67	10.957.201.568	20,67
2. Ministarstvo obrane	6.083.996.665	11,51	16.724.312.083	31,63	5.798.458.328	10,94	16.755.659.896	31,61
3. Ministarstvo pomorstva prometa i veza	5.633.750.996	10,65	22.358.063.079	42,28	4.755.676.628	8,97	21.511.336.524	40,58
4. Ministarstvo rada i socijalne skrbi	5.329.300.000	10,08	27.687.363.079	52,63	5.292.938.771	9,99	26.804.275.295	50,57
5. Ministarstvo prosvjete i športa	4.684.405.694	8,86	32.371.768.773	61,22	4.519.567.890	8,53	31.323.843.185	59,10
6. Ministarstvo unutarnjih poslova	3.302.649.000	6,25	35.674.417.773	67,46	3.187.376.429	6,01	34.511.219.614	65,11
7. Ministarstvo razvitka, useljništva i obnove	2.577.060.000	4,87	38.251.477.773	0,00	2.435.383.966	4,59	36.946.603.580	69,71
8. Ministarstvo hrvatskih branitelja Domov.rata	2.611.600.000	4,94	40.863.077.773	4,94	2.382.149.225	4,49	39.328.752.805	74,20
9. Drž.zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži	2.091.112.226	3,95	42.954.189.999	8,89	2.090.531.619	3,94	41.419.284.424	78,14
10. Ministarstvo znanosti i tehnologije	1.974.681.869	3,73	44.928.871.868	12,63	1.875.604.001	3,54	43.294.888.425	81,68
11. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva	1.554.912.000	2,94	46.483.783.868	15,57	1.444.189.655	2,72	44.739.078.080	84,41
12. Ministarstvo zdravstva	1.369.900.000	2,59	47.853.683.868	18,16	1.341.935.974	2,53	46.081.014.054	86,94
13. Ministarstvo pravosuđa	1.086.652.490	2,05	48.940.336.358	20,21	1.037.495.478	1,96	47.118.509.532	88,90
14. Min.uprave (Drž.ravnateljstvo za drž.upr. i samoupr.)	573.946.945	1,09	49.514.283.303	21,30	554.663.841	1,05	47.673.173.373	89,94
15. Ministarstvo kulture	549.415.513	1,04	50.063.698.816	22,34	480.000.411	0,91	48.153.173.784	90,85
16. Državna uprava za vode	541.298.798	1,02	50.604.997.614	23,36	480.498.303	0,91	48.633.672.087	91,76
17. Ministarstvo gospodarstva	504.652.383	0,95	51.109.649.997	24,32	2.657.352.160	5,01	51.291.024.247	96,77
18. Ministarstvo vanjskih poslova	349.359.102	0,66	51.459.009.099	24,98	332.310.538	0,63	51.623.334.785	97,40
19. Ministarstvo turizma	286.843.800	0,54	51.745.852.899	25,52	350.561.346	0,66	51.973.896.131	98,06
20. Vlada RH	210.708.457	0,40	51.956.561.356	25,92	192.675.167	0,36	52.166.571.298	98,42
21. Hrvatski centar za razminiranje	203.196.386	0,38	52.159.757.742	26,30	191.907.442	0,36	52.358.478.740	98,78
22. Ostala 23 proračunska korisnika	719.109.587	0,00	52.878.867.329	100,00	644.975.522	0,00	53.003.454.262	100,00
Ukupni rashodi	52.878.867.329	100,00			53.003.454.262	####		

Tablica 3.

UDIO POJEDINIH POREZA U UKUPNIM POREZNIM PRIHODIMA

	Ostvarenje 1998.	%	Plan 1999	%	Rebalans 1999.	%	R 99 / 98	/ P 99
Prihodi od poreza - ukupno	39.899.693.641	100,00	42.547.792.400	100,00	40.022.692.400	100,00	100,31	94,07
1. Porez i preiz na dohodak	4.914.825.345	11,54	4.603.535.000	10,82	4.603.535.000	11,50	93,67	100,00
2. Porez na dobit	2.461.148.873	4,72	2.936.380.000	6,90	2.768.833.000	6,92	112,50	94,29
3. Porez na promet nekretnina	270.924.769	0,58	349.715.000	0,82	260.060.000	0,65	95,99	74,36
4. PDV, posebni porezi i porez na promet i potrošnju	27.968.251.390	70,07	29.791.316.700	70,02	27.742.070.700	69,32	99,19	93,12
a) Porez na dodanu vrijednost	20.228.226.337	49,61	22.521.719.671	52,93	20.871.004.671	52,15	103,18	92,67
b) Posebni porezi (trošarine)	5.767.980.481	15,79	6.619.597.029	15,56	6.573.628.029	16,42	113,97	99,31
c) Porez na promet	1.972.044.571	4,66	650.000.000	1,53	297.438.000	0,74	15,08	45,76
5. Carine i carinske pristojbe	4.256.328.996	11,83	4.333.565.000	10,19	4.114.913.000	10,28	96,68	94,95
6. Ostali porezi, pristojbe i doprinosi	28.214.265	1,25	533.280.700	1,25	533.280.700	1,33	1890,11	100,00

Legenda: R- rebalans, P - plan

Izvor: Ministarstvo financija RH, 1999.